

aparte Sætning, at en og samme Ting i forskellige Dine kan have forskelligt Værd — det er noget, som gentager sig for enhver, der har en ganske almindelig Ejendom. Han sætter den vist i Reglen til en betydelig højere Værdi end Naboer og Genboer, ikke at tale om Liebhabere til Ejendommen. Det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds sagde jo, at vort Forslag var saa overordentlig meget i Tiendejernens Favour. Det tror jeg i og for sig slet ikke, det er. Jeg tror, at det giver Tiendejerne, hvad der efter Ret og Stel kan tilkomme dem, hvad man skal give dem, naar man vil ekspropriere deres Tiender, og hvad man er nødt til at forudsætte, at de skulle have, hvis man vil vente, som det har været Mindretallets Forventning, at man skulde nu eller senere i Tiden kunne opnaa Landsstingets Tilslutning til Forslaget. Hvad Tvangen mod Mindretallet angaar, da har jeg jo vistnok udtalt mig tilstrækkeligt tidligere, og naar det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds siger, at hvis man vil se de Tiender, som de senere Nar ere købte eller solgte, efter, vil man se, at de ere købte billigt i Forhold til Kapitelstaksten, tror jeg ikke, at det holder Stik. Det kan godt være, at en og anden Kirketiende kan vise sig at være solgt billigt, men saa kommer man rigtignok til at undersøge, hvor meget Bedlighedspligten af Kirken, eller hvad dertil hører, kan beløbe sig til, før man dommer, om det er billigt eller ikke. Jeg har dog set nogle Tiender, som have været Genstand for Køb og Salg, og jeg kan ikke sige, at jeg har fundet, at det var billigt i Forhold til Kapitelstaksten. Det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds var ikke ganske sikker paa, om ikke denne Lov alligevel var en Frugt af Forliget. Det skal jeg nu ikke tage videre op i Aften. Derimod var det, sagde det ærede Medlem, en Frugt af Forhandlingspolitikken. Den Gang, Forslaget første Gang kom frem, forstod jeg det inarere saaledes, at det var en Frugt af Agrarpolitikken, men det skal jeg heller ikke røre videre ved. Jeg skal med Hensyn til Forhandlingspolitikken udtale, at jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds i, at naar man skal drive Forhandlingspolitik, skal man sørge for at faa noget ud af den, men derimod er jeg ikke enig med ham i, at man paa Forhaand skal stille Forslagene op saaledes, at man er vis paa, at de uden Hindring fra nogen Side komme til at gaa igennem, for saa kan man være ganske sikker paa, at saa faar man aldrig saa meget for de Interesser, man ønsker

varetagne, som man kunde faa. Der maa altid lægges lidt paa, saa kan der senere forhandles om, hvor meget og hvad der skal slaas af. Derimod er det naturligvis rigtigt, at man ikke skal stille Forslag, der overhovedet ikke kunne føres igennem. Men hvem ved, hvorledes det havde stillet sig med Mindretallets Forslag, hvis den Del af Flertallet, som jeg kalder den ærede Ordførers Venner, havde villet stille sig paa en noget anden Maade og havde villet høre Mindretallets Forslag deres vægtige Bistand? Jeg tror ikke — det maa jeg dog sige — at det var den rette Maade at søge at bringe Tiendefagen til en lykkelig Afslutning, at man, efter at der forelaa et Forslag her i Tinget, som kunde bruges som Grundlag for en Forhandling, saa stillede et Forslag, hvor man afsnappede alle Forordninger saa stærkt, at man bag efter selv fandt, at det dog var for galt.

Ordføreren (Bern Jensen): Paa dette Tidspunkt af Døgnet tror jeg at handle i ærede Medlemmers velforstaede Interesse, naar jeg fatter mig i størst mulige Korthed, og det kan jeg saa meget desto lettere gøre, som de Udtalelser, der nu fremkom fra Mindretallets Ordfører, ikke indeholde noget nyt Argument, der giver mig Anledning til at fortsætte den behagelige og venfabelige Konversation, som der ellers kunde være Anledning til at fortsætte. Over for det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen), der i det hele taget forekom mig at tage mere hidstigt paa Sagen, end jeg har givet Anledning til, og end det i og for sig var nødvendigt, skal jeg dog kun bemærke, at naar han bebrejdede mig, at jeg har sagt, at Folketingets Standpunkt i Tiendefagen har været et dødt Standpunkt, saa fastholder jeg denne Udtalelse. Jeg kalder det ikke et levende Standpunkt, naar Folketingets Flertal — Venstre har jo haft Flertal i Folketinget i noget over tyve Nar — kun et Par Gange i dette lange Tidsrum har stillet et Forslag om Tiendeafløsning, men aldrig nogen Sinde har gjort sig den Ulejlighed at føre det til 2den Behandling. Det kalder jeg et dødt Standpunkt, og derfor har jeg ikke nogen videre Interesse for den Slags Standpunkter. Naar det ærede Medlem endelig vil paastaa, at Bønderne hellere ville svare deres Øbelsjer in natura end i Penge, vil jeg blot henvise det ærede Medlem til at læse Betænkningen, Side 4, saa vil han se, at de Tiendeoverenskomster, som Bønderne have sluttet hidtil, pege i den stik modsatte Retning. Det er kun en forsvindende Del af Tienden, der